PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

79(178)
Dodatek do Nr. ~~73 (172)~~ Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, poniedziałek 6 sierpnia 1928 r.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

SPÓR POLSKO-LITEWSKI A ZSRR.

Prasa sowiecka z 3.VIII podaje szereg depesz Tass'a z Berlina, Warszawy, Londynu i Paryża, podkreślających już w nagłówku rzekome wojenne przygotowania Polski przeciwko Litwie.

Prawda 3.VIII, podając szereg przemówień na VI Kongresie Kominternu, zamieszcza m. in. przemówienia: Mickiewicza -Kapsukasa (Litwa), Korczyka (Polska i Białoruś zachodnia), oraz Grynbauma (Polska — Ukraina zahodnia).

Mickiewicz-Kapsukas, mówiąc o uzdrowieniu stosunków wewnętrznych w K. P. P., podkreślił, że do tez wysuniętych przez Bucharina należy jeszcze włączyć konflikt polsko-litewski, a to dlatego, że konflikt ten — zdaniem Kapsukasa — odgrywa wielkie znaczenie w dziele przygotowań wojennych przeciwko ZSRR. Kapsukas twierdził, że głównem zadaniem angielskich i francuskich imperjalistów, zmuszających Litwę do podporządkowania się Polsce, jest utworzenie jednolitego frontu przeciwko ZSRR. od morza Bałtyckiego do morza Czarnego. Zdaniem Kapsukasa — marsz. Piłsudski mając za sobą poparcie Anglji i Francji, przygotowuje się do zbrojnego zagarnięcia Litwy. Wszystkie stronnictwa polityczne, nie wyłączając P. P. S., krok ten marsz. Piłsudskiego popierają. Sprzeciwiają się temu jedynie: polska partja komunistyczna i część biedniejszego włościaństwa. Sprzeciw ten jednak nie jest dostateczny, rząd więc polski — zdaniem Kapsukasa — zdając sobie z tego sprawę, zamierza wykorzystać sprzyjające mu warunki wewnętrzne oraz międzynarodowe dla wzmocnienia faszyzmu polskiego drogą zbrojnego zagarnięcia Litwy. Otwarte zaś lub zamaskowane zagarnięcie Litwy przez marsz. Piłsudskiego ma mu ogromnie ułatwić przygotowania do wojny przeciwko ZSRR. W końcu Kapsukas podkreślił, że wobec krytycznego położenia partji komunistycznej na Litwie, rozczłonkowanej przez faszyzm litewski, oraz wobec toczącej się walki frakcyjnej, w komunistycznej partji Polski, powstaje paląca konieczność odpowiedniego przygotowania sekcyj Kominternu, celem „sparaliżowania przygotowań imperjalizmu, skierowanych nie tylko przeciwko niezawisłości Litwy, lecz przedewszystkiem przeciwko ZSRR."

Przemówienia Korczyka i Grynbauma skierowane były przeciwko polityce rządu polskiego, który drogą niesłychanego teroru dąży do rozbicia rewolucyjnych organizacyj proletarjatu, a z drugiej strony, drogą ustępstw, usiłuje zjednać sobie „kułaków" i inteligencję. Komunistyczne partje białoruska i ukraińska — według słów Korczyka i Grynbauma — są dobrze zorganizowane i mogą odegrać wielką rolę w razie wojny Polski z ZSRR.

Prawda 4.VIII pod nagł. „Polska zagraża pokojowi" pisze m. in.: „Wydarzenia czasów ostatnich dowiodły niezbicie, że zbrojna rozprawa z Litwą jest już postanowiona i usankcjonowana przez wielkie mocarstwa Europy. Zamiar ten potwierdza dokonane ostatnio angielsko-francuskie przymierze w szeregu kwestyj, a m. in. i w sprawie przyszłej roli Polski, jako awangardy bloku antysowieckiego. W warunkach więc takich znika dla Polski potrzeba liczenia się z opinją publiczną Europy, a pozostaje jej tylko doczekać się formalnego pozwolenia Ligi Narodów na zgniecenie Litwy".

Zdaniem dziennika — komunikaty o mającej nastąpić w bliskiej przyszłości wojennej ofensywie Polski — nie mijają się z prawdą. Pokój w Europie Wschodniej rzeczywiście został zagrożony ze strony „faszystowskich awanturników polskich".

ZSRR. A MOCARSTWA.

Prasa sowiecka 4.VIII. zamieszcza manifest VI Kongresu Kominternu wzywający proletarjat międzynarodowy do przedsięwzięcia wszelkich możliwych kroków celem odwrócenia wojny, którą państwa imperjalistyczne przygotowuja przeciwko ZSRR. powodowane w tym względzie nienawiścią do Związku Sowieckiego oraz coraz to bardziej zarysowującemi się między niemi sprzecznościami interesów. Pozatem manifest występuje przeciwko krokom mocarstw w

Chinach. Tylko drogą ideowego i organizacyjnego przygotowania proletarjatu miejskiego i wiejskiego — kończy odezwa — można odwrócić niebezpieczeństwo wojny militarystycznej i zamienić ją na wojnę wszystkich uciemiężonych przeciwko imperjalistycznej burżuazji.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE PARTYJNE.

„KUŁACY" W KPBU. Rul 4.VIII podaje, że C. K. sowieckiej partji komunistycznej zwrócił uwagę C. K. KPBU na konieczność oczyszczenia KPBU z licznych „kułaków", którzy stanowią w niektórych organizacjach wiejskich partji przeszło 60% ogólnej liczby członków.

PARTJA A ZAGADNIENIE LITERACKIE W GRUZJI. „Zaria Wostoka 30.VII. ogłasza uchwałę wydziału propagandy zakaukaskiego komitetu krajowego partji w sprawie stosunku partji do literatury i krytyki literackiej. Uchwała ta zwraca uwagę organizacyj partyjnych na przedostawanie się obcych tendencyj ideologicznych do literatury gruzińskiej i nawołuje partję i krytykę literacką do zwalczania tych wpływów.

SPRAWY NARODOWOŚCIOWE.

UKRANIZACJA SZKOLNICTWA ZAWODOWEGO. Komunist 21.VII. donosi, że w dziedzinie ukrainizacji szkolnictwa zawodowego w okręgu charkowskim stwierdzono liczne braki. Wykłady odbywają się dotychczas przeważnie w języku rosyjskim. Wobec tej okoliczności inspektorat okręgowy komisarjatu ludowego oświaty rozpoczął starania ku ukrainizacji szkół zawodowych. Poczynając od nowego roku szkolnego niższe klasy tych szkół ulec mają obowiązkowej ukranizacji, w klasach wyższych część wykładów odbywać się ma w języku ukraińskim. Rady związków zawodowych utworzyć mają specjalne kursa dla przygotowania nauczycieli ukraińców.

UKRAINIZACJA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH. Komunist 23.VII. podaje, iż w centralnej radzie sowieckich zwiąków zawodowych w USRR czynna jest specjalna komisja dla spraw ukranizacji związków. Obecnie zatwierdziła komisja ta plan własnych prac na przeciąg najbliższych 5 miesięcy. W tym terminie zamierza komisja dokonać sprawdzenia ukrainizacji centralnych instytucyj zawodowych w USR oraz przeprowadzić kampanję propagandową za ukranizacją czytelni robotniczych. Prócz tego dokonane będzie sprawdzenie wyników ukrainizacji w niektórych związkach zawodowych w okręgach charkowskim, kijowskim, stalińskim i dnieprowskim.

STOSUNEK KOMUNISTÓW DO UKRAINIZACJI. Komunist 21.VII podaje z miasta Sumy, że plenum okręgowego komitetu partyjnego stwierdziło liczne braki w dziedzinie ukrainizacji organizacji partyjnej. Ukraińcy stanowią 94% ludności okręgu, 80% członków partji w okregu, 82% członków okręgowych związków zawodowych, lecz w mowie nie liczni tylko używają języka ukraińskiego. Prasa ukraińska jest mało rozpowszechniona wśród członków partji. Pismo „Komunist" posiada w okręgu tylko 487 prenumeratorów, zaś pismo „Bilszowik Ukrainy" tylko 8 prenumeratorów.

NOTATKI I INFORMACJE.

RÓŻNE.

WYNIKI SAMOOPODATKOWANIA SIĘ LUDNOŚCI ROLNICZEJ. Ekonomiczeskaja Żiźń 24.VII donosi, że na podstawie ustawy o samoopodatkowaniu się włościaństwa RSFSR, zgromadzenia włościańskie uchwaliły samoopodatkowanie się w wysokości 71.655 tysięcy rubli. Na poczet tej należności wpłynęło do sowietów wiejskich 54.722 tysięcy rubli. 35% tej sumy wydatkowanych będzie na potrzeby gospodarki komunalnej, reszta zostanie prawdopodobnie wydatkowana na potrzeby gospodarcze. Do ujemnych stron samoopodatkowania pismo zalicza udział administracji w dokonaniu wymiaru samoopodatkowania i płynące stąd niezadowolenie ludności.

PORZĄDEK ODWOŁANIA CZŁONKÓW C. K. W. SOWIETÓW RSFSR. Prawda 28.VII donosi, iż prezydjum C. K. W. sowietów RSFSR zwróciło uwagę lokalnych sowietów na konieczność umożliwienia wyborcom wykorzystania przysługującego im prawa odwołania członków C. K. W. sowietów RSFSR. Wyborcom przysługuje prawo powzięcia odpowiednich decyzyj na każdym zebraniu instytucyj zawodowych i sowieckich, jak również na specjalnych zgromadzeniach, które muszą być zwoływane na żądanie 10 wyborców. Dla odwołania członków C. K. W. sowietów RSFSR wystarczy uchwała wyborców, uchwalona na tego rodzaju zgromadzeniu zwykłą większością głosów.

DYPLOMATA CARSKI NA PRZYJĘCIU U KRÓLA JERZEGO. Słowo 31.VII. podaje, że po wybuchu rewolucji w Rosji i przejściu władzy w ręce komunistów członkowie poselstwa rosyjskiego w Londynie przestali otrzymywać zaproszenia na przyjęcia na dworze angielskim. Obecnie, po 10-letniej przerwie, otrzymał b. rosyjski charge d'affaires w Londynie p. Sablin po raz pierwszy zaproszenie na przyjęcie u króla Jerzego. Jest to skutek zerwania stosunków dyplomatycznych pomiędzy Anglją a ZSRR.

ARTYKUŁY NIEUWZGIĘDNIONE.

Rul 31.VII. Żądania separatystów ukraińskich (O życiu cerkiewnem w Polsce).

Wozrożdenje 1.VIII. Polska a ZSRR.

Rul 4.VIII. Federalizm a centralizm.

Zakł. Gr. Prac. Dr., S. z o. o., Nowy Świat 54, tel. 15-56 i 242-40. Drukowane na prawach rękopisu.